

Vailla vakinaista asuntoa ry
Kinaporinkatu 2 A 8 / Vaasankatu 5
00500 Helsinki
Puh. 010 548 1900 / vaihde
Faksi 09 7310 4033
toimisto@vvary.fi
www.vvary.fi

**VAILLA VAKINAISTA ASUNTOA RY:N
OSAVUOSIKATSAUS AJALTA
HUHTI – KESÄKUU 2010**

SISÄLLYSLUETTELO

1 KANSALAI SJÄRJESTÖTOIMINTA

1.1 Järjestö ja vaikuttamistoiminta	3
1.2 Asukki-lehti ja tiedotus	4
1.3 Tilaisuudet, tapahtumat vierailut	5
1.4 Henkilökunta	6
1.4.1 Jäsenet	6
1.5 Hallinto ja talous	6
1.6 Valtakunnallinen aluetyö	6

2 VAPAAEHTOIS- JA VERTAISTOIMINTA

2.1 Vartiosaari	7
2.2 Soldis	7
2.3 Laguuni	8

3 MATALAN KYNNYKSEN TOIMIPISTEET

3.1 Vertais – ja vapaaehtoistoiminnan keskus Vepa	9
3.1.1 Raportti toiminnasta ajalta huhti-kesäkuu 2010	9
3.2 Kohtaamispaikka ja Arskan Pesula	10
3.2.1 Raportti toiminnasta ajalta huhtikuu-kesäkuu 2010	10
3.2.2 Ajanjakson asuntoasioiden hoitoa	11
3.2.3 Huhtikuu-kesäkuun kävijätilasto – käyntikerrat	12
3.3 Liikkuva tukityö	12
3.4 Yökahvila Kalkkers	13
3.4.1 Raportti toiminnasta ajalta huhtikuu-kesäkuu 2010	13
3.4.2 Huhti-kesäkuun kävijätilasto	14
3.5 Yökiittäjä- Etsivä työ	14
3.5.1 Raportti toiminnasta huhtikuulta	14
3.5.2 Raportti toiminnasta toukokuulta	15
3.5.3 Raportti toiminnasta kesäkuulta	16
3.5.4 Ulkona tavatut henkilöt	16
3.5.5 Tilasto koko toiminta	17

4 PROJEKTIT

4.1 Sällikoti	17
4.1.1 Raportti toiminnasta ajalta huhtikuu-toukokuu 2010	

1 KANSALAI SJÄRJESTÖTYÖ

1.1 Järjestö ja vaikuttamistoiminta

Vva: edustaja osallistui pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämishankkeen suppean ohjausryhmän kokouksiin Ympäristöministeriössä 7.4, 12.5 sekä 16.6. Kokouksissa käsiteltiin tulevan ohjelmakauden 2012-2015 tarpeita ja mitoituksia, asunnottomien asumis- ja palveluyksiköiden vuokra- ja sopimuskäytäntöjä, hankkeen taloudellisesta vaikuttavuudesta sekä Sosiaalikehitys Oy: n tekemää selvitystä pitkäaikaisasunnottomuuden määrittelystä ja tilastoinnista. Kokousten pöytäkirjat ja käsitellyt asiat löytyvät Aran internetsivuilta www.ara.fi.

Vva: n edustaja osallistui Kansalaisareena ry: n Kansallisen strategiahankkeen johto- ja seurantar ryhmän kokoukseen 8.4 jossa keskusteltiin mm. Ray: lle lähetettävän vapaaehtoistoiminnan kansallisen hankesuunnitelma hakemuksen sisällöstä sekä Rikosseuraamusviraston Oma Ovi -hankkeen johtoryhmän kokoukseen 24.5 Vva nosti esiin mm. vakavan ohjelmaa häiritsevän resurssipuutteen eli sopivien asuntojen konkreettisen puuttumisen.

A-klinikkasäätiön entinen toimitusjohtaja Lasse Murto vieraili Vva ry: n toimistolla 8.4 Risto Husson kutsumana. Vva: n aktiivi Risto Husso tapasi myös sosiaalijohtaja Paavo Voutilaisen 9.4. Pelastusarmeijan johtaja Eero Untamala kävi haastattelemassa Vva: n edustajia yhdistyksen näkemyksistä asuntoloiden muunto-ohjelmaa varten 14.4.

Teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskus TEKES myönsi 22.6 kaksivuotisen rahoituksen laajalle asunnottomien palveluinnovaatiohankkeelle. Nimi ovesa -hankkeeseen osallistuvat Vailla vakinaista asuntoa ry:n lisäksi Helsingin, Espoon, Vantaan ja Tampereen kaupungit sekä Helsingin Diakonissalaitos ja Silta-valmennusyhdistys. Koordinaattorina toimii Pääkaupunkiseudun sosiaalialan osaamiskeskus Socca. Hankkeen taustalla on Asunto ensin -periaatteen mukaisten palvelujen kehittäminen, jossa huomioidaan asiakasnäkökulma ja palveluiden käyttäjien kokemusasiantuntijuus. Vva:n rooli on vastata osallisuusryhmästä ja kokemusasiantuntijoiden työskentelystä. Hanketta valmisteleva tapaaminen pidettiin 3.5. Soccassa. Sällikodin hankevastaava matkusti 31.-2.6. Ympäristöministeriön kutsumana Halifaxiin keskustelemaan hankkeesta King` s Gollegen kanssa.

Vva: lla kokoontui Suvilahden Voima- urheilu- ja kulttuuriseura kaikille 15.4 ja 3.5. Suvilahden Voiman tarkoitus on luoda osallistumis- ja harrastusmahdollisuuksia niille, joille perinteinen harrastustoiminta ei välttämättä sovi. Järjestösihteeri osallistui Vva: n edustajana Suvilahden voiman tapaamisiin.

Toiminnanjohtaja ja Laguunihankkeen vastaava vierailivat kertomassa osallisuudesta Hietaniemen palvelukeskuksessa 7.5. Laurea-ammattikorkeakoulun Espoon toimipisteen kanssa solmittiin hankeyhteistyösopimus 17.6. Sosionomiopiskelija aloitti tekemään opinnäytetyötä osallisuudesta Vva: lle.

Vva ry:n toimistoharjoittelija tapasi 16.6 Metropolian opettajan, jonka oppilaat osallistuvat asunnottomien yöhön 2010. Tilaisuudessa keskusteltiin EU: n köyhyyden ja syrjäytymisen vastaisesta teemavuodesta ja kuinka opiskelijat ovat sen nähneet. Harjoittelija osallistui Vva: n edustajana Vasemmistoliiton puoluekokoukseen Jyväskylässä kesäkuussa kutsuttuna kokousvieraana. Kokouksessa keskusteltiin Vasemmistoliiton edustajien kanssa Suomen asunnottomuustilanteesta sekä tutustuttiin liiton perusturvaehdotukseen. Helsingin vasemmistoliiton kanssa keskusteltiin pitkäaikaisasunnottomuuden poistamishankkeesta ja sen mahdollisuuksista toteutua aikataulussa.

Työryhmä toiminnanjohtaja Sanna Lehtonen, Paavo-ohjelman johtaja Juha Kaakinen, tutkija Saija Turunen Soccasta ja johtava sosiaalityöntekijä Kaijus Varjonen Espoosta osallistuvat Suomen pitkäaikaisasunnottomuuden ohjelmaa käsittelevällä työpajalla vuotuisen ESN – seminaariin Barcelonassa (European Social Network) 20-24.6. 2010. Seminaarin pääaiheena oli EU:n köyhyyden vastaisen strategian toimeenpano vuoteen 2020 mennessä jolloin 20 miljoonaa ihmistä tulisi nostaa pois köyhyydestä. Erilaiset työllistämisen keinot olivat vahvasti läsnä seminaarin aiheissa ja keskusteluissa.

1.2 Aukki-lehti ja tiedotus

Hymy-lehden toukokuun numerossa julkaistiin artikkeli otsikolla *Asunnottoman arki on kylmä. Kadulla jaksaa vain kännissä*. Artikkelia varten haastateltiin mm. Vva ry:n jäseniä. STKL:n julkaisema Sosiaali- ja terveysviesti julkaisi Vva ry:n hallituksen puheenjohtajan Kimmo Aaltosen haastattelun otsikolla *Asunnottomien asialla*. Talouselämä-lehti haastatteli toiminnanjohtajaa 26.4 asunnottomien tilanteesta. Nyt-liitteen numerossa 20/2010 Sällikodin asukas otti kantaa laman vaikutuksiin.

Toimittaja Hannu Karpo lähestyi Vva ry:tä, koska hän halusi tavoittaa vuonna 1999 haastattelemaansa henkilöitä sarjaan Hannu Karpon parhaat. Yökiitäjä ja toiminnanjohtaja Sanna Lehtonen kävivät 6.4. Pasilan studioilla katsomassa 11 vuotta sitten tehdyn ohjelman. Sällikodissa asuvien tunnistettujen henkilöiden lisäksi ohjelmaan haastateltiin myös Yökiitäjän työntekijöitä.

Aukki-lehden päätoimittajaa Pekka Peltomäkeä haastateltiin Ylen FST-ohjelmaan Kolmas valtionalta huhtikuussa ja ohjelma oli nähtävissä Fst:llä eri aikoina 24-26.4. Radio Lahti haastatteli Laguunin hankevastaava Juhani Tiilikaista Lahden elokolon asunnottomille kohdennetulla leirillä Huhtarannan leirikeskuksessa 21.4.

Kuukausitiedote *Vailla vakinaista asiaa* ilmestyi huhtikuussa. ”Läpärke” esitteli muun muassa Tenukepit ry:n toimintaa ja pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämishojelman ja Laguunin kuulumisia sekä eri järjestöjen yhteystietoja. Tiedotetta jaettiin matalan kynnyksen periaatteella toimiviin pisteisiin ja se oli luettavissa myös järjestön internetsivuilta.

Aukki-lehden palaveri pidettiin toimistolla 15.4. Kesänumeron oli määrä ilmestyä juhannusviikolla, mutta se saatiin ulos vasta heinäkuun puolella. Aukki-lehdessä toiminut työharjoittelija ja järjestösihteeri järjestivät Aukki-lehden myyntikoulutuksen 14.5. Koulutuksessa haasteeksi nousi kävijöiden sitoutuminen lehden myyntiin ja koulutukseen.

Metro-lehdessä uutisoitiin 24.5. pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämishojelman tavoitteista ja sen etenemisestä. Artikkelia varten haastateltiin ympäristöministeriön erityisasiantuntija Peter Fredrikssonia ja se julkaistiin otsikolla *Tuhannet yhä ilman kotia*.

Vailla vakinaista asuntoa ry:n vuoden 2009 vuosikertomus postitettiin rahoittajille ja yhteistyökumppaneille sekä sidosryhmille. Se oli heti ilmestymisensä jälkeen luettavissa myös järjestön internetsivuilla. Vuosikertomus lähetettiin myös PricewaterhouseCoopersin järjestämään Avoin raportti -kilpailuun.

1.3 Tilaisuudet, tapahtumat ja vierailut

Järjestösihteeri ja toimistoharjoittelija osallistuivat 12.4 Helsingin vankilan palvelumessuille. Messujen tarkoitus oli viedä vankilaan tietoa palveluista, joista voi olla hyötyä vapautumisen jälkeen. Päivän aikana jaettiin tietoa Vailla vakinaista asuntoa ry: n toiminnasta. Päihdetyön opiskelija Juhani Haapamäki järjesti kollegansa kanssa opintoihinsa liittyvän päihdeettömän päivän Suomenlinnan avovankilassa 18.4, jossa jaettiin tietoa mm. Vva ry: n toiminnasta.

Diakonia-ammattikorkeakoulun opiskelijat haastattelivat toiminnanjohtajaa yhteisöviestinnästä 13.4. Kohtaamispaikan ohjaaja osallistui Liikkuvien palveluiden verkoston tapaamiseen 13.4. Vva ry: n henkilökunta kävi 21-23.4 Latviassa Riikassa yhdistetyllä opinto- ja virkistymismatkalla. Riikassa tutustuttiin yhden vähävaraisille suunnatun järjestön toimintaan sekä Riikan kaupungin ylläpitämään ensisuojaan. Riikassa erilaiset tukiasumismuodot ovat vielä lapsenkengissä ja toiminta keskittyy hätämajoitukseen. Taloudellisen tilanteen vaikutukset näkyvät kasvavana köyhyytenä; useat vanhemmat ovat joutuneet jättämään lapsensa isovanhemmille hoitoon ja lähteneet työn perässä pois maasta.

Huhti-kesäkuun aikana Laurean AMK- sosionomiopiskelijat järjestivät Kohtaamispaikassa kolme ohjattua musiikkituokiota viikolla 18. Pekka Peltomäen 63-vuotispäiville Brahen palvelutalossa osallistui 9.4 Vva: n vapaaehtoisia sekä henkilökuntaa.

Sosiaalikeskus Satama, Vinkki ja Vailla vakinaista asuntoa ry järjestivät 27.4 Sosiaalikeskus Satamassa ensiapukoulutuksen jossa käsiteltiin huumeiden käyttäjien ensiapua. Vva: lla kokoontui 18.5 ja 18.6 Kiasmassa syksyllä järjestettävän ” Sosiaalinen vallankumous valokuvanäyttelyn” työryhmä.

Järjestösihteeri ja toimistoharjoittelija olivat puhumassa asunnottomuudesta irakilaisille maahanmuuttajille 12.5. Puheenvuoro herätti kuulijoissaan voimakkaita tunteita. Maahanmuuttajien asunnottomuustilastot ovat nousseet. Ilman kielitaitoa on vaikea saada asuntoa ja monet maahanmuuttajat ovat hyvin turhautuneita vaikeaan tilanteeseensa.

Järjestösihteeri ja toimistoharjoittelija tutustuivat lounasvieraina Helsingin Emmauksen toimintaan 25.5. Tapaamisen aikana sovittiin yhteistyöstä Helsingin Emmauksen kanssa. Järjestösihteeri osallistui 13.4. Asunnottomien yön suunnittelupalaveriin Hermannin diakoniatalossa ja 15.6. suunniteltiin Hakaniemen tapahtumaa Helsingin Elokolossa. Asunnottomien yön kansalaisliikkeen kokous pidettiin 28.4 Vailla vakinaista asuntoa ry: n tiloissa Vaasankadulla. Kokous käsitteli vuoden 2010 tapahtuman suunnitelmia ja kuluvan vuoden teemaa. Helsingin Asunnottomien yön järjestelyistä ja tiedotuksesta päävastuun kantaa Vva ry yhdessä Kunnan Elämä ry:n kanssa. Jokainen toimija vastaa lisäksi omien tapahtumiensa järjestelyistä valtakunnallisella tasolla.

Vailla vakinaista asuntoa ry osallistui sosiaali- ja terveystaloukselle Lahdessa 19-20.5. Messuilla jaettiin tietoa Vva:n toiminnasta ja tavattiin yhteistyökumppaneita. Järjestösihteeri osallistui Sibelius-talolla järjestettyyn iltatilaisuuteen. Vva: n vapaaehtoisia ja työntekijöitä osallistui huumeidenvastaiseen *Value Life* tapahtumaan Helsingin Narikka-torilla 24.5 Laguunibussin kanssa.

Vva ry: n henkilökuntaa ja vapaaehtoisia vieraili Suojapirtti ry:n alaisuudessa toimivassa hoitokoti Sillanpirtin 40-vuotisjuhlassa 27.5, jossa tutustuttiin pienyhteisötoimintaan sekä toiminnan periaatteisiin ja tavoitteisiin.

Sininauhasäätiön työntekijät Viimeinen Mohikaani-projektista vierailivat Vva: lla 8.6 sopimassa yhteistyöstä etsivän työn suhteen. Hietaniemenkadun palvelukeskuksen avoimiin oviin ja syntymäpäiväjuhliin 4.6. osallistui Vva ry:n edustajana Asumis-lehden päätoimittaja Pekka Peltomäki.

Vva: n aktiivi Risto Husso sekä aluetyöntekijä osallistuivat NEAPO Oy:n Helsingin toimitilojen avajaisiin 10.6., jossa julkistettiin Neapo Box, joka edustaa uudenlaista modulaarista rakennustapaa. Sällikodin hankevastaava Jussi Lehtonen osallistui Helsingin kaupungin järjestämään Paavo-ohjelmaan liittyvään tilaisuuteen 15.6, jossa käytiin läpi ohjelman tavoitteiden toteutumista Helsingin osalta.

1.4.1 Jäsenet

Jäsenkirjeet postitettiin jäsenille huhtikuussa. Vailla vakinaista asuntoa ry:llä oli huhtikuussa jäseniä 444. Vva ry: n jäsenillä on mahdollisuus yöpyä Vartiosaassa puoleen hintaan.

1.5 Hallinto ja talous

Vva ry:n hallitus kokoontui ajanjaksolla yhden kerran. Raha-automaattiyhdistyksen selvitykset Ray:lle vuodelta 2009 lähtivät ilman numeraalisia selvityksiä yhdistyksen kirjanpitäjän sairastuttua äkillisesti. Sairauden vuoksi yhdistyksen kirjanpitoa ei oltu saatu ajan tasalle kesäkuun loppuun mennessä.

Toiminnanjohtaja aloitti huhtikuussa Johtamisen erikoisammattiopinnot Omniassa. Tutkinto kestää puolitoista vuotta ja perustuu lähiopetuspäiviin, etätehtäviin sekä työssä tehtäviin näyttöihin. Allianssi ry: n ja Kehityspiikki Oy: n vuoden mittainen järjestöjohton valmennus päättyi 18.5, johon toiminnanjohtaja osallistui.

Aluetyöntekijä osallistui Stkl: n järjestämään talousasioita käsittelevään aamupäivään 20.5. Yhdistyksen tilintarkastaja Rabbe Nevalainen E & Y Oy: stä tutustui Vva: n hallituksen varapuheenjohtaja Kari Vuorisen kanssa yhdistyksen toimipisteisiin 1. 6 ja Vartiosaaren toimintaan 29.6.

Laguunihankkeelle haettiin lisärahoitusta Jenny ja Antti Wihurin säätiöltä sekä osallistuttiin Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen Lupaavat käytännöt kilpailuun. Valokuvanäyttelylle haettiin rahoitusta eri säätiöiltä huonolla menestyksellä.

1.6 Valtakunnallinen aluetyö

Valtakunnallisella tasolla oltiin yhteydessä Suomen suurimpiin asunnottomuuskuntiin. Yhteydenotot pitivät sisällään muun muassa tulevan Asunnottomien yö -tapahtuman tiedottamista, yhteisen tapahtuman suunnittelemista ja järjestön julkaisemaan lehteen artikkeleiden kirjoittamista. Lisäksi pääkaupunkiseudun ulkopuolisissa kunnissa asuvia yksityisiä henkilöitä neuvottiin mihin tahoon olla yhteydessä omalla kotipaikkakunnallaan. Aluetyöntekijä osallistui kansallisen kehittäjäverkoston tapaamisiin; ryhmä 2 (Kotiin annettava tuki - häätöjen ennaltaehkäiseminen, asumisen tukeminen ja palveluohjauksen kehittäminen) kokoontui Lahdessa 18.5. ja ryhmä 3 (Asiakaskeskeisyys, kokemusasiatuntijuus ja vertaistoiminta - kokemustutkimus menetelmänä) Soccan tiloissa 19.5. Lahdessa tutustuttiin samalla Nikulan asumispalveluihin ja Lahden Sininauha ry:n ensisuojaan ja asuntolaan.

Huhtikuussa aluetyöntekijä valmisteli työyhteisön opinto- ja virkistysmatkaa Latvian pääkaupunkiin Riikaan. Pietarilaisen asunnottomien järjestön Nochlezhkan pyynnöstä kirjoitettiin heidän julkaisuunsa artikkeli Vva ry:n toiminnasta.

2 VAPAAEHTOIS- JA VERTAISTOIMINTA

2.1 Vartiosaari

Huhtikuun 20. päivänä avattiin saarikausi, jolloin ensimmäiset halukkaat pääsivät saareen viettämään aikaa. Piha- ja siivoustalkoot pidettiin pian sen jälkeen. Palavereita pidettiin kerran viikossa, johon osallistuivat saarella olevien lisäksi Sällikodin hankevastaava Jussi Lehtonen ja ohjaaja Juhani Haapamäki. Tapaamisissa käytiin läpi ajankohtaiset asiat ja kerrottiin tiedossa olevat saareen tulevat asukkaat ja vieraat. Palavereissa sovittiin että yhteisössä asuvat henkilöt osallistuvat ruokatarvikkeiden hankintaan omalla osuudellaan. Vva ry vastaa peruselintarvikkeiden ja -tarvikkeiden tuonnista. Vartiosaarivastaavaksi nimettiin Jussi Lehtonen.

Vva ry sai toukokuussa toimenpideluvan talousrakennukselle Vva: n aktiivi Risto Husson sitkeän työn tuloksena. Rakentamisen valmistelut aloitettiin toukokuussa ja rakentaminen kesäkuussa. Vartiosaarella aloitti työt koevapaudessa Suomenlinnasta oleva vanki 14.6.

Sosiaaliviraston Hakaniemi 1: n henkilökunta piti kehittämispäivän Vartiosaarella 21.5. Kriminaalihuollon tukisäätiön väkeä kävi saarella 4.6. Helsingin kaupungin Lastensuojeluprojektin perheiden piti viettää leiri Vartiosaarella 12 -13.6, mutta ryhmä perui tulonsa viime hetkellä. Helsingin kaupungin liikuntavirasto lahjoitti saareen puuta polttopuiksi, jota haettiin saareen Puotilan rannasta veneellä. Vierailijoita kävi myös Suomenlinnan avovankilasta, Vinkistä vertaistukihenkilöitä sekä Kiasmaan näyttelyn tekevä ryhmä. Vartiosaarella yöpyi myös lapsia asunnottoman vanhemman kanssa.

2.2 Soldis

Vertaistukiryhmät kokoontuivat päärakennuksessa toukokuusta alkaen 4 kertaa viikossa, lisäksi rantatoimikunta piti kokoukset kerran kuukaudessa. Vertaistukiryhmissä kävi 20-30 henkilöä per kokous. Tontin kunnossapito- ja siivoustalkoot pidettiin kuukausittain, jolloin läsnä oli n. 20 henkilöä. Toukokuussa vietettiin yhteisön jäsenen Tuijan 50- vuotissyntymäpäiviä, juhlissa oli vierailijoita 80-90 henkilöä. Juhannusjuhliin osallistui yli 150 henkeä keuhkosta säästä huolimatta.

Kaikki tontilla tapahtuvat tilaisuudet olivat päihdeettömiä. Sauna lämpeni 5-6 kertaa viikossa(säävarauksella) ja saunoja oli 10-15 henkilöä per saunapäivä ja viikonloppuina osallistui useampi.

2.3 Laguuni

Vailla vakinaista asuntoa ry:n vertais- ja vapaaehtoistoiminnan keskus Vepassa ideoitiin joulukuussa 2009 etsivän työn käytöstä poistetulle linja-autolle uusi käyttötarkoitus: grillikahvila Laguuni ja sosiaalinen areena "Riutta". Ajatuksen taustalla oli idea mahdollisuudesta työllistää itse itsensä. *Laguuni liikkuu tapahtumissa eri puolilla Etelä-Suomea. Tapahtumissa tullaan grillituotteiden myymisen lisäksi jakamaan tietoa ja neuvoa työllisyyteen, päihdeettömyyteen ja asunnottomuuteen liittyvissä kysymyksissä. Toiminnan tarkoituksena on työllistää ja tarjota tuettu toiminta-areena vaikeassa yhteiskunnallisessa asemassa oleville pitkäaikaistyöttömille sekä osallistaa toimintaan asunnottomia ja asunnottomuutta kokeneita henkilöitä. Työllistämisen lisäksi toiminnan tavoitteena on kuntouttaa ja tukea päihdeettömyyttä henkilöillä, joiden toimintakyky on merkittävästi alentunut. Tarkoituksena on tarjota myynti- ja informaatiotyön kautta mahdollisuus sosiaaliseen kuntoutumiseen ja kontakteihin.*

Vva ry:n vapaaehtois- ja vertaistoiminnan keskuksen Vepan kautta ohjattiin ja aktivoitiin kävijöitä osallistumaan toimintaan päihdeettömänä. Grillikahvila Laguunin puolelle asennettiin grilli ja Konalassa

käytiin purkamassa erään asunnon keittiö, josta saatiin vaivan palkaksi bussiin jääkaappi ja pakastin sekä hella. Sosiaalisen areenan ”Riutan” toimintaa kehitettiin kevään ja kesän aikana. Laguunilla osallistuttiin Sosiaali- ja terveysalan TERVE-SOS koulutus- ja messutapahtumaan Lahdessa näytteilleasettajana 19-20.5. Laguunista myytiin kahden päivän aikana messuvieraille makkaraa, jäätelöä ja virvoitusjuomia. Tapahtumasta kirjoitettiin artikkeli järjestön julkaisemaan Aukki-lehden kesänumeroon. Lisäksi Laguuni kävi esittelemässä toimintaansa Elämäntapaliiton Lahden elokolon asunnottomille kohdennetulla leirillä Asikkalassa, Huhtarannan leirikeskuksesta 20-21.4. Vierailun yhteydessä Radio Lahti haastatteli suorassa lähetyksessä hankevastaava Juhani Tiilikaista. Value life -tapahtumaan Laguuni osallistui YK:n huumeiden vastaisena päivänä, jota vietettiin 24.5. Kampin Narikkatorilla. Tapahtumassa maalattiin bussin kylkeen järjestäjän toimesta spray-maalauksella teksti ”Value life”.

Rollaattorimarssille osallistuminen peruttiin, koska kuljettajaksi lupautunut henkilö ei ilmaantunut paikalle. Eduskunnan pikkuparlamenttiin sovittu hankkeen esittely 17.6. peruttiin järjestäjän toimesta. Tutustumiskäyntejä tehtiin Tervalammen kartanoon, Ridasjärven päihdehuoltokeskukseen ja Tampereella seurakunnan ylläpitämään asunnottomien päiväkeskukseen Musta Lammas ja ruokakasseja jakavaan RuokaNysseen sekä Kris-Suomi ry:n toimintaan. Matka Ojoisten vankilaan peruttiin pienen osallistujamäärän vuoksi, mutta Vanajan vankilassa käytiin esittelemässä bussin toimintaa. Tapaamisen yhteydessä naisvanki kävi keskustelemassa mahdollisuudesta suorittaa koevapaus hankkeessa. Kesäkuussa tehtiin kalastusreissuja Kirkkonummelle ja Porvooseen. Juhannuspäivä vietettiin Vanajan vankilassa grillaten ja bussia maalaten.

Rikosseuraamuslaitoksen työntekijöitä kävi tutustumassa hankkeeseen ja tapaamisen yhteydessä keskusteltiin mahdollisuudesta saada yhdyskuntapalvelua suorittava henkilö työskentelemään Laguuniin. Ensimmäinen rangaistustaan suorittava aloittikin 10.5. Lisäksi koevapaudessa oleva vanki aloitti perehdytyksen Laguunin toimintaan. Metropolia-ammattikorkeakoulusta kaksi sosionomiopiskelijaa kävi maalaamassa linja-auton etupuskurin vihreäksi 30.4. Laguunissa suoritti Cimson-koulutuskeskuksesta kaksi opiskelijaa työharjoittelujaksonsa. Huhtikuussa aloittaneella opiskelijalla oli kokemusta linja-autolla ajamisesta, joten hän toimi kuljettajana kunnes jäi pois toukokuussa ilmoittamatta. Naispuolinen henkilö tuli kahdeksi viikoksi työharjoittelujaksolle kesäkuussa.

Jenny ja Antti Wihurin rahastolle lähetettiin apurahahakemus sosiaalisen areenan ”Riutan” kehittämistä varten. Laguuni osallistui Terveyden edistämisen keskus ry järjestämään Lupaavat käytännöt -kilpailuun. Euroopan köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjunnan teemavuoden järjestävät etsivät kilpailulla osallisuutta edistäviä lupaavia käytäntöjä. Santeri Kyröhonka suunnitteli Laguunille omat internetsivut osoitteeseen www.laguuni.com. Sivut avattiin huhtikuussa. Yhteisöpalvelu Facebookiin luotiin laguunille oma profiili. Laguuni on liitetty osaksi Vva ry:n vuoden 2010 Köyhyyden ja syrjäytymisen vastaisen vuoden tapahtumia.

3. MATALAN KYNNYKSEN TOIMIPISTEET

3.1 Vertais- ja vapaaehtoistoiminnan keskus Vepa

3.1.1 Raportti toiminnasta ajalta huhti-kesäkuu 2010

Sörnäisissä toimiva vertais- ja vapaaehtoistoiminnan keskus Vepa toimi asunnottomien ja asunnon jo saaneiden omana tilana, olohuoneena. Toiminnasta vastasivat palkattu vertaisohjaaja ja vapaaehtoistyöntekijät sekä työelämävalmennukseen liittyvän työharjoittelujakson suorittanut henkilö. Vva ry:n työntekijöitä oli myös tavattavissa päivän aikana. Paikkaa pidettiin auki arkisin klo 8.00-14.30.

Vepa tavoitti päivittäin 20-40 kävijää. Suurin osa heistä oli miehiä, naisia kävijöistä oli vajaa 10 %. Vepasta vastaava ohjaaja oli lomalla kesäkuun.

Vertaistyöntekijät ohjasivat ja avustivat asunto- ja viranomaisasioissa. Lisäksi Vepassa oli mahdollisuus lukea päivän lehti, juoda kahvit, käyttää tietokonetta ja soittaa virkapuheluita maksutta sekä tavata vertaisiaan. Aamupäivisin tarjottiin usein lahjoituksena saatua ruokaa, joka on monina päivinä osoittautunut tärkeimmäksi palveluksi. Aterian avulla saatiin myös luotua kontakti kävijöihin, joita ei oltu ennen tavattu. Eräs kävijä ohjattiin Sosiaalivirastoon työntekijän puheille, koska hänellä ei ollut vuosiin ollut kontaktia omaan työntekijään kasvatusten.

Naiskävijöiden määrä vertais- ja vapaaehtoistoiminnan keskus Vepassa lisääntyi huhtikuussa, jonka pohjalta syntyi kävijöiden omasta aloitteesta tarve naisten omalle ryhmälle kokoontua säännöllisesti. Ryhmää oli perustamassa työharjoittelussa ollut henkilö. Ensimmäinen tapaaminen tavoitti 7.4. kahdeksan naishenkilöä. Elokuussa käytiin 26.4. katsomassa elokuva Precious. Sosionomiopiskelijoita Ammattikorkeakoulu Metropolista tutustui 30.4 Vepan toimintaan ja he järjestivät yhdessä työharjoittelussa olleen opiskelijan kanssa vapputapahtuman.

Palavereita pidettiin kerran viikossa Vva:n työntekijän vetämänä. Niissä tarkennettiin ja johdonmukaistettiin paikan rakenteita sekä luotiin pelisääntöjä Vepassa ja sen ulkopuolella olemiseen. Palavereiden aikana ohjeistettiin myös kuinka toimia konfliktilanteissa. Toukokuun 26. päivänä Vepan työntekijät osallistuivat hygieniapassikoulutukseen ja tekivät kokeen päivän päätteeksi. Kaikki läpäisivät kokeen.

Vety-ryhmä kokoontui Stop Huumeille ry: n tiloissa Pasilassa 12.5. Vva: lta tilaisuuteen osallistui toimistoharjoittelija Kasper Stenberg. Kokouksessa puhuttiin sosiaalityöntekijöille suunnatusta koulutuksesta, joka tulisi tapahtumaan syksyllä 2010. Vinkin työntekijät kertoivat käyneensä Kampin sosiaaliviraston kanssa videovuoropuhelua jossa päihteidenkäyttäjät kertoivat ajatuksiaan sosiaalivirastossa asioinnista.

3.2 Kohtaamispaikka ja Arskan pesula

3.2.1 Raportti toiminnasta ajalta huhtikuu-kesäkuu 2010

Kohtaamispaikan ohjaajat havaitsivat kävijämäärien lisääntyneen noin 30 kävijällä vertailussa viime vuoden ja kuluvan vuoden tilastoihin. Asuntotilanne ja asunnottomuus näyttivät pysyneen vakiona, sillä erotuksella, että osa kävijöistä turvautui Hietaniemenkadun palvelukeskuksen hätäapuun, jonka kautta he saivat yösjän, ilmaisen aamiaisen, edullisen päivällisen sekä terveyspalvelut. Osa kävijöistä ilmoitti toistuvasti kaipaavansa yksilöllisempää palvelua ja rauhaa koota voimiansa Vva: n Kohtaamispaikassa sekä Vapaaehtois- ja vertaistoiminnan keskus Vepassa.

Kohtaamispaikassa kohdattiin runsaasti uusia asunnottomia touko- ja kesäkuussa. Kävijät ilmaisivat toivovansa ohjausta ja neuvontaa elämäntilanteeseensa, monilla oli ongelmia asunnon saamisessa. Kävijätyössä keskusteltiin niiden tavoitteiden pohjalta, joita kävijä henkilökohtaisesti omalle elämälleen asetti. Keskustelujen pohjalta otettiin yhteyttä vuokranantajiin, sosiaalisin perustein myönnettäviin tukiasuntoihin, asuntoloihin sekä kävijän elämäntilanteessa olemassa oleviin viranomaisiin sosiaali- ja terveysalan kentällä.

Huhtikuussa järjestettiin kolme terveystapaamista, jolloin ohjaaja tavoitti Vepan puolella 42 henkilöä, jotka halusivat tarkistuttaa verenpaineensa. Osa heistä halusi myös tukea ja ohjausta asuntoasioissa. Yksi kävijä autettiin Hangonkadun katkolla varaamalla hänelle aika. Kohtaamispaikan ohjaaja lupasi olla paikalla tulevaisuudessa mahdollisuuksiensa mukaan tiistaisin. Verenpaineen voi mittauttaa päivän aikana ja tätä mahdollisuutta käytti hyväkseen toukokuussa nainen ja mies. Kesäkuussa ei tehty mittauksia.

Kävijöille tarjottiin mahdollisuus suihkussa käyntiin ja vaatteiden pesuun sekä jaettiin vaihtovaatteita. Arskan Pesulaa käytettiin touko- ja kesäkuussa vilkkaasti. Arskan Pesulassa kävi suihkussa huhtikuussa 15 kävijää, joista naisia oli 8 ja miehiä 7. Puhtaita vaatteita sai 13 kävijää ja vaatteita lahjoitettiin 16 kävijälle (ilman suihkussa käyntiä), joista miehiä 13 ja naisia 3. Toukokuussa 23 kävijää kävi suihkuissa. Heistä 11 oli miehiä ja naisia 12. Puhtaita vaatteita luovutettiin 23 kävijälle, sekä muun kävijätyön yhteydessä annettiin vaatteita 7 kävijälle. Vaatteensa toi pesuun 28 kävijää. Vaatelahjoituksia saatiin toukokuun aikana kaksi. Kesäkuussa suihkussa kävi 22 kävijää, joista naisia 13 ja miehiä 9. Puhtaita vaatteita sai 21 kävijää ja vaatteita lahjoitettiin 9 kävijälle, joista kaikki miehiä. Vaasanaukiolla aikaansa viettäneet asunnottomat naiset halusivat käydä lähes päivittäin suihkussa. Kohtaamispaikka sai kesäkuussa kaksi vaatelahjoitusta yksityisiltä kansalaisilta. Kesäkuussa vaatteitaan pesetti Kohtaamispaikassa 11 miestä ja 2 naista.

Huhtikuun 9. päivänä pidettiin kävijäkokous, jossa käsiteltiin toiminnan kehittämistä. Kokoukseen osallistui yksi kävijä, joka halusi olla kuuntelijan roolissa. Toukokuun kokous pidettiin 14.5. Huhtikuussa järjestettiin kahtena päivänä mahdollisuus taiteen tekemiseen Kohtaamispaikassa. Taidepäivät innostivat neljää kävijää ja heille annettiin piirustus- ja maalaustarvikkeet. Tarinatapa pidettiin huhtikuussa Kohtaamispaikassa yhteistyössä Alppilan seurakunnan diakonityöntekijän Nina Klemmin kanssa. Tilaisuuteen osallistui kolme kävijää. Sosionomiopiskelijat järjestivät 7.5. musiikkipainotteisen tuokion. Se piti sisällään musiikkia, levyraadin ja artistivierailun.

Kohtaamispaikan työntekijä ja Vva ry:n asunnottomana ollut kävijä alkoivat valmistella helmikuussa aloitettujen keskustelujen pohjalta kävijästä kertovaa teosta, jonka pääosassa tulee olemaan kadulla ollut henkilö. Tarinaa kuljetetaan eteenpäin valokuvin ja sarjakuvoin. Kohtaamispaikan ohjaaja vastaa dokumentin kirjallisesta osiosta. Projektissa on mukana ohjaajan ja kävijän lisäksi valokuvaaja Arto Timonen ja sarjakuvapiirtäjä Tapani Tammiala, jotka molemmat osallistuvat teoksen tekemiseen vapaaehtoisina. Teoksen kokoaminen aloitettiin kesäkuun loppupuolella ja sen on tarkoitus valmistua vuoden 2010 loppuun mennessä.

3.2.2 Ajanjakson asuntoasioiden hoitoa

Kohtaamispaikassa autettiin huhtikuussa seitsemää kävijää asuntoasioissa. Heistä viisi oli alle 25-vuotiaita pääkaupunkiseudulla asuvia miehiä. Osa ohjattiin sosiaalityöntekijän haastatteluun ja yksi Nuorisosäätiön asuntohaastatteluun Herttoniemeen. Asuntoasioita hoidettiin lähinnä tukien kävijöitä paikan päällä matalan kynnyksen periaatteella sekä ohjattiin saatteiden kera ensisijaisesti sosiaalityöntekijöiden ja sosiaaliohjaajien haastatteluihin. Lisäksi kirjoitettiin saatekirjeitä ja vetoamuksia eri viranomaisille.

❖ *Ohjaaja oli yhteydessä Kohtaamispaikassa aikaa viettäneen 64-vuotiaan asunnottoman miehen sosiaalityöntekijään, koska hänellä oli havaittu olevan vaikeuksia huolehtia puhtaudesta ja asioistaan. Sosiaalityöntekijä ja ohjaaja olivat kiinnittäneet molemmat huomiota myös miehen vähentyneeseen alkoholinkäyttöön ja lisääntyneeseen muistamattomuuteen. Työn onnistumista hankaloitti kävijän puhelimen puute, jonka vuoksi Kohtaamispaikan ohjaaja tiedotti miehelle tärkeistä tapaamisista ja oli päivittäin saatavilla. Kohtaamispaikan ohjaaja lähti miehen tueksi lääkäriin, jotta saatiin tutkittua*

miehen terveydentila ja tehtyä muistitestiä. Lääkärin arvion mukaan keskeistä oli saada kävijä noudattamaan päihteetöntä linjaa. Päihteettömän jakson jälkeen voitaisiin tehdä perusteellisempi tutkimus. Ensimmäisen testin tulokset osoittivat tarpeeseen sopivat kriteerit, joiden mukaan kävijän muisti oli heikentynyt huomattavasti. Sosiaalityöntekijä lupasi etsiä dementiayksikön tai tukiasunnon, joka ei ole täysin päihteetön ja jossa mies saisi päivittäin lämpimän aterian sekä tarvittavat tukipalvelut. Miehellä itsellään oli toive saada paikka palvelutalosta.

❖ Toukokuussa Kohtaamispaikassa asioi vuonna 1990 syntynyt asunoton mies. Mies halusi raitistua ja opiskella sekä siirtyä työelämään, mikäli asunto järjestyisi. Miehellä ei ollut vuokravakaa. Miehen isä oli hänen edunvalvojansa, mutta mies ei päässyt äidin mukaan kotiinsa. Kohtaamispaikan ohjaaja keskusteli miehen äidin kanssa, että häätöpaperin antaminen voisi nopeuttaa viranomaisasioiden etenemistä ja asunnon saamista. Mies oli asunut kolme viikkoa perhekodissa Helsingin lähikunnassa, mutta lähtenyt sieltä pois, koska asuminen kyseisessä paikassa oli ollut hankalaa. Häneltä oli varastettu ”kaikki mikä lähtee”. Kohtaamispaikan ohjaaja kirjoitti viranomaisille vetoomuksen, jossa pyydettiin arvioimaan miehen tilanne uudelleen ja osoitettaisiin asunto tukipalveluineen.

❖ Kesäkuun alussa Kohtaamispaikkaan saapui vuonna 1973 syntynyt, joka oli ollut vuodesta 2009 lähtien asunnottomana. Poste Restante osoite löytyi. Edellinen asunto paloi vuonna 2009, jolloin asuntoon vaihdettiin lukot ja mieheltä evättiin pääsy asuntoon. Henkilö oli päässyt korvaushoitoon, josta halusi nyt asteittain eroon. Kohtaamispaikan ohjaaja ehdotti miehelle Vailla vakinaista asuntoa ry:n tarjoamaa päihteetöntä Vartiosaari toimintaa, jonka hän oli itse aikaisemmin harkinnut hyväksi ja häntä kuntouttavaksi vaihtoehdoksi. Miehelle ehdotettiin tuki/vuokra-asunto tyyppistä ratkaisua, jota varten kirjoitettiin viranomaisille suositus. Kävijästä ei kuulunut mitään kesäkuun loppuun mennessä.

❖ Kesäkuussa Kohtaamispaikassa autettiin muutamaa Romanian romanialaista miestä tarjoamalla heille suihkupalvelut ja hieman purtavaa. Kohtaamispaikasta oltiin yhteydessä Helsingin Diakonissalaitoksen Rom po drom -projektissa mukana olleeseen työntekijä Marjatta Vesalaiseen, joka hallitsi romanian kielen ja jolla oli kokemusta romanialaisista Suomessa ja maailmalla. Miehet olivat tulleet Kohtaamispaikkaan, koska he olivat menettäneet rahansa ja luvattua työpaikkaa ei ollutkaan tarjolla. Miehet kertoivat olevansa ihmiskaupan uhreja, joita oli huijattu tulemaan Ruotsin kautta Suomeen, jossa olisi töitä ja asunto. Palkaksi Suomen päässä odottava mies halusi molemmilta miehiltä 100 euroa kulukorvauksia. Rastilan leirintäalueella sosiaalityöntekijän mukaan saattoi olla tilaa, mutta se edellyttäisi miehiltä omaa asuntovaunua tai telttää. Vesalainen sai järjestettyä töitä ja projektiin varatuista rahoista saatiin kustannettua matkalippu työmaalle. Toinen romanialaismies ei ollut kiinnostunut tarjotusta mahdollisuudesta saada apua, vaan hän suuntasi tiensä takaisin Ruotsiin.

3.2.3 Huhti-kesäkuun kävijätilasto - käyntikerrat

3kk	Miehet	Naiset	2 x käyneitä	Yhteensä
Huhtikuu	129	37	32 (miehiä 26 ja naisia 6)	198
Toukokuu	254	34	13 (miehiä 7 ja naisia 6)	301
Kesäkuu	173	15	9 (miehiä 5 ja naisia 4)	197

3.3 Liikkuva tukityö

Liikkuvaa tukityötä tehtiin yhden työntekijän voimin. Ohjaajan työnkuvaan kuului palveluohjaus ja konkreettisen tuen antaminen matalan kynnyksen toimipisteissä asioiville kävijöille. Vertaistytön ja vapaaehtoistoiminnan keskuksen Vepan kautta ohjattiin kävijöitä olemaan yhteydessä ohjaajaan elämäntilanteen niin vaatiessa. Vepassa ohjaaja huomioi uudet kävijät, jotka keskusteluissa nostivat esille asunnottomuuden tai vaikeuden sitoutua asuntolayhteisöihin. Heidät ohjattiin tilaamaan aika omalle sosiaalityöntekijälle tilanteen tarkastelemista varten. Osa hakeutui sosiaalityöntekijän tapaamisiin itsenäisesti saatuaan siihen ensin tukea ja ohjausta. Tapaamisiin lähdettiin myös mukaan kävijän sitä itse pyytäessä. Kävijöiden kanssa käydyissä keskusteluissa nousi esille motivaatio ja tarve päihteettömyyteen. Tällöin heitä ohjattiin muun muassa osallistumaan Vva: n eri toimintoihin. Joillakin kävijöillä tuki ja yhteydenpito Vepaan osoittautui tarpeeltaan päivittäiseksi. Näiden tilanteiden kohdalla heräsi mietteitä, kuinka voisi tarjota jotakin sellaista, joka ”liikauttaisi” tilannetta kävijän kohdalla eteenpäin hänen etunsa mukaisesti.

Huhtikuun aikana jatkettiin alkuvuodesta tavatun kävijän kanssa hänen asunto- ja rikosseuraamusasioiden selvittämistä ja pyynnöstä osallistuttiin oikeudenistuntoihin ja elämäntilanteen tukemiseen. Pitkään asunnottomana olleelle pariskunnalle järjestyi tukiasunto ohjaajan tehtyä heidän kanssaan yhteistyötä eri toimijoiden ja sosiaalityöntekijän kanssa. Kahden kävijän kanssa lähdettiin terveyskeskukseen hoidattamaan heidän vammojaan ja A-klinikalle ohjattiin saattaen kaksi kävijää sekä päihdehuollon katkaisuun kolme kävijää ja neljä kävijää vietiin henkilökohtaisesti haastatteluun. Viime vuoden puolella autettiin espanjalaista naista asuntolapaikan saamisessa ja kontaktien luomisessa Suomen viranomaisiin, jotta selvitettäisiin hänen oikeusturvansa. Hän lähestyi keväällä ohjaajaa tekstiviestitse, jossa pyydettiin apua hänen ystävälleen, jolla oli tarve saada tukea järjestön tarjoamista palveluista. Hän oli toinen kävijä, joka tuli Euroopan talousalueelta omassa maassaan vaikeutuneen työ ja muiden olosuhteiden vuoksi. Myös kaksi pahoinpitelytapausta ilmeni ja he saivat tukea ja rohkaisua viranomaisten puoleen kääntymisessä saadakseen heille kuuluvaa oikeusturvaa.

Ohjaajan työnkuvaan kuului myös Vva ry: n Laguuni-hankkeeseen annettava tuki, joka on pitänyt sisällään myös linja-auton kuljettajana toimimisen. Laguunissa kahta mukana olevaa työntekijää ohjattiin hakeutumaan eri palveluiden piiriin ja toista tuettiin rikosseuraamusasioissa, (joka tarkoitti myös tukihenkilönä toimimista). Yhteistyösuhteita solmittiin Kriminaalihuollon tukisäätiön alaisuudessa toimivan Rediksen ja Oikeusministeriön rikosseuraamustyöntekijöiden kanssa Suomenlinnan avovankilasta. Heidän kanssaan aloitettiin myös keskustelut vapautuville vangeille tarjottavasta tuesta, koska heillä on erityisiä vaikeuksia yhteiskuntaan integroitumisen kanssa.

3.4 Yökahvila Kalkkers

3.4.1 Raportti toiminnasta ajalta huhti-kesäkuu 2010

Yökahvila Kalkkersiin hakeuduttiin monien erilaisten elämäntilanteiden vuoksi. Paikkaan tultiin muun muassa läheisestä asuntolasta, tukikodista, tuttavien luota, asuntovaunusta, autotallista, rappukäytävistä ja ulkokäymälöistä. Käyntien yleisimmät syyt olivat halu kohdata samassa tilanteessa olevia, koettu yksinolo kotona, levottomuus ensisuojaissa, kumppani heitti pois kotoa, ei rahaa mennä kotiin, porttikielto Hietaniemenkadulle, uloskirjoitettiin hoitokodista päihtymistilan takia tai pääsy evättiin asuntolaan päihtymyksen tai myöhästymisen takia. Kävijöitä ohjattiin katkaisuhuoltoasemille, järjestön ylläpitämään Kohtaamispaikkaan, sosiaalitoimistoihin ja sosiaalipäivystykseen. Kalkkersista annettiin vaihtovaatteita ja helsinkiläisiä informoitiin Hietaniemenkadun palvelukeskuksen tarjoamista palveluista. Pääkaupunkiseudun ulkopuolelta Kalkkersiin saapui kahdeksan henkilöä kolmen kuukauden aikana. He tulivat Hyvinkäältä, Lohjalta, Keravalta, Turusta, Somerolta, Kuopiosta ja Kotkasta.

Maaliskuun viimeisenä päivänä pidetyssä Kalkkersin kehittämispäivässä sovittiin uusista aukioloajoista. Yhden työparin voimin pidettävää yökahvilaa päätettiin pitää avoinna parillisina viikkoina jolloin se oli suljettuna parittomina viikkoina. Kalkkersissa vietettiin 12-vuotissyntymäpäiviä 25.4., jolloin kävijöille tarjoiltiin kahvia ja pientä syötävää.

Kävijöiden tilanne yökahvilaan tullessa:

- Porttikielto Hietaniemenkadun palvelukeskukseen tai ei halua mennä sinne
- Juomaan lasi mehua / kahvia
- Kumppani heitti pois kotoa riidan tai jonkin muun syyn takia
- Ei halunnut tai voinut mennä päihtyneenä asuntolaan, jossa asui
- Maksut rästissä asuntolaan
- Myöhästy asuntolan kotiintuloajasta
- Ei päässyt päihtymystilan vuoksi asuntolaan / kotiin
- Miehen jouduttua vankilaan jäänyt asunnottomaksi, koska asunto ollut miehen nimissä
- Uloskirjoitettiin asuntolasta
- Tupakan hakumatkalla
- Poliisi heitti ulos rappukäytävästä
- Halusi tulla juttelemaan elämästään
- Vieraspaiikkakuntalainen, joka ei löytänyt kavereitaan
- Oleilemaan ja kavereita tapaamaan
- Sai turpaansa
- Kävellyt koko yön
- Herättyään rapusta
- Asuntolat täynnä
- Tuli hakemaan syötävää
- Vapautunut vankilasta, jonossa tukiasuntoon
- Sai hädän kaupungin asunnosta
- Soluasunnossa levotonta
- Pääsi ulos Kisahallin putkasta
- Keskeytti hoidon, joka oli ehtona asumiselle

3.4.2 Huhti-kesäkuun kävijätilasto – käyntikerrat

3kk	Miehet	Naiset	Yhteensä
Huhtikuu	115	19	134
Toukokuu	122	40	162
Kesäkuu	75	5	80

Tarkastelun alla olevien kuukausien aikana käyntikertoja oli yhteensä 312 miehillä ja naisilla vastaava luku oli 64. Kaiken kaikkiaan käyntejä oli huhti -kesäkuun välisenä aikana 376.

Huhtikuussa Kalkkersia pidettiin avoinna 14 yönä. Öiden aikana se tavoitti yhteensä 134 kävijää, joista miehiä oli 115 ja naisia 19. Uusia kävijöitä näistä oli 4. Kuukauden aikana jouduttiin poistamaan miespuolinen kävijä henkilökunnan toimesta, koska hän ei osannut käyttäytyä. Poliisi soitettiin yhdelle kävijälle hänen alettuaan riehua ja heitellä tavaroita. Tilanne ehti rauhoittua ennen kuin partio saapui paikalle, joten hälytys peruttiin. Käyntikertoja vuoden 2010 alusta oli 637.

Kalkkers pidettiin toukokuussa avoinna 15 yönä. Yhteensä 162 kävijää vieraili yökahvilassa kuukauden aikana. Miehiä oli 122 ja naisia 40. Uusia kävijöitä tavoitettiin 11. Kävijöitä ei toukokuun aikana jouduttu poistamaan, mutta poliisi soitettiin kerran viereisen rapun eteen nukahtaneelle miehelle.

Kesäkuussa Kalkkersin kymmenen auki olleen yön aikana tavoitettiin yhteensä 80 kävijää, joista miehiä oli 75 ja naisia 5. Uusia kävijöitä tavoitettiin 5. Henkilökunnan toimesta poistettiin kuukauden aikana neljä eri kävijää; epäasiallisen käytöksen vuoksi, pariskunnan välillä olleen pitkään jatkuneen riidan vuoksi ja miehen kieltäytyttyä vaihtamasta vaatteitaan virtsattuaan housuihinsa. Poliisille jouduttiin soittamaan kerran, kun kävijä ei suostunut poistumaan henkilökunnan pyynnöstä haastettuaan riitaa ensin työntekijöiden kanssa.

3.5 Yökiitäjä – etsivä työ

3.5.1 Raportti toiminnasta huhtikuulta

Yökiitäjä liikennöi huhtikuussa 13 yönä. Huhtikuu osoitti, että ihmisiä oli öiseen aikaan enemmän liikenteessä. Kävijämäärät pysyivät lähes vakiona maaliskuuhun verrattuna. Havaittavaa Yökiitäjän näkökulmasta oli että kävijät liikkuvat kesää kohti jo enemmän ja olivat helpommin havaittavissa. Yökiitäjä aloitti liikennöinnin huhtikuussa edellisten kuukausien tapaan. Reitti aloitettiin Postitalon edustalta, josta jalkauduttiin rautatieaseman ympäristöön. Tästä Yökiitäjä siirtyi Kampin kautta ydinkeskustaan, jossa tarkastettiin yleiset käymälät sekä torialueet. Puolen yön aikaan siirryttiin Kallioon yökahvila Kalkkersin tienoille, josta kierros jatkui Länsi-Helsingin kautta Espoon Leppävaaraan. Yökiitäjä partioi lisäksi Kilon aseman tienoilla. Aamuyöllä Yökiitäjä palasi ydinkeskustaan kiertäen uudelleen yleiset käymälät ja torialueet.

Uusia kävijöitä Yökiitäjä tavoitti neljä: Viron kansalaisuuden omaava rakennusmies, joka kohtaamisajanaan oli työttömänä. Töissä ollessaan hän asui rakennustyömaiden parakeissa, mutta työttömänä ollessaan tilanne oli ongelmallinen. Hän kertoi palaavansa Viroon hetkeksi kunnes saa uudelleen töitä Suomessa. Kampin keskuksen ympäristöstä tavoitettiin n. 40-vuotias mies, joka oli häädetty sosiaaliviraston tukiasunnosta, kontaktit olivat kuitenkin olemassa. Kävijä ohjattiin yökahvila Kalkkersiin. Espoon Leppävaarasta Yökiitäjä tavoitti noin 55-vuotiaan miehen, joka vietti päivät kauppakeskus Sellon ympäristössä ja yöt kauppakeskuksen lähellä olevassa roskalaatikossa. Tästä kävijästä oltiin yhteydessä Olarinluoman vastaanottokotiin. Yökiitäjä tavoitti myös Vantaalaisen kävijän, jolla oli hyvin vaikea päihdeongelma sekä persoonallisuushäiriö. Hänellä oli hoitokontakti Peijaksen psykiatriseen yksikköön, jossa käy ajoittain tai viedään tahdosta riippumattomaan hoitoon. Havaittavaa Yökiitäjän mielestä oli erään naispuoleisen henkilön katoaminen vakituisesta yöpaikastaan. Hän saapui aiemmin joka yö polkupyörällä Töölön kirjaston läheisyydessä olevan lämpöpuhaltimen viereen nukkumaan.

Yökiitäjä kävi Pasilassa MTV:llä toimittaja Hannu Karpon kutsumana 6.4.2010. Hän oli tehnyt ohjelman asunnottomuudesta vuonna 1999 ja nyt Karpo halusi tietää olisiko samaisessa ohjelmassa olleita haastateltavia vielä tavoitettavissa. Yökiitäjän mukana vierailulla oli myös toiminnanjohtaja Sanna Lehtonen. Karpo näytti lähes 11. vuoden takaisesta ohjelmasta otoksia ja muutamia kävijöitä sieltä myös tunnistettiin. Karpolla oli tarkoitus käydä haastattelemassa näitä ihmisiä ja tehdä osa sarjaan - Hannu Karpon parhaat. Yökiitäjää haastateltiin myös tulevaan jaksoon.

3.5.2 Raportti toiminnasta toukokuulta

Yökiitäjä liikennöi toukokuussa 16 yönä. Lämpimät kelit innostivat ihmisiä lähtemään liikkeelle, joka näkyikin Yökiitäjien tilastossa; uusia kävijöitä oli seitsemän, joka oli enemmän kuin muina kuukausina

vuoden 2010 aikana. Yökiitäjä aloitti liikennöinnin toukokuussa Postitalolta. Samalla partiointi rautatieaseman sekä asematunnelin alue jalkaisin. Tämän jälkeen siirryttiin Kamppiin, josta ajettiin torialueille tarkistaen samalla yleiset käymälät. Yökiitäjä liikennöi myös Tokoin rannan alueella enemmän, koska alue on ollut perinteisesti asunnottomien suosiossa. Tämän jälkeen ajettiin yökahvila Kalkkersiin. Puolen yön jälkeen siirryttiin Vantaan Tikkurilaan, jossa jalkauduttiin Tikkurilan kävelykadulle. Tästä jatkettiin Myyrmäkeen, jossa partiointin painoalueena oli Kauppakeskus Myyrmannin ja aseman ympäristö. Aamuyöllä Yökiitäjä palasi Helsingin ydinkeskustaan kiertäen yöhuoltamot sekä torialueet ja yleiset käymälät.

Yökiitäjän havainnoinnin mukaan kävijäkunta sekä muut kulkijat, jotka liikkuvat öiseen aikaan yökahvila Kalkkersissa ovat jollain tasolla sisäistäneet yökahvilan aukioloajat. Tämä näkyi siinä, että parittomilla viikoilla, jolloin yökahvila Kalkkers oli kiinni, ei havaittu kuin muutama kulkija paikan edustalla. Jo uusien kävijöiden määrä muun muassa Vantaan Tikkurilassa osoitti sen, ettei asunnottomuus yksin ole Helsingin ongelma.

Yökiitäjä tavoitti Vantaan Myyrmäestä keski-ikässä olevan pariskunnan, jotka katkaisuhoidosta päästyään olivat juoneet muutaman päivän. Tikkurilassa kävelykadulta tavattiin n. 55-vuotias mies, jolla oli hoitopaikka Koisonrannassa, muttei viihtynyt siellä. Lisäksi samalta kävelykadulta tavoitettiin mieskävijä, joka kertoi olleensa asunnoton jo pitkään, mutta pääsisi Koisonrantaan parin päivän kuluessa. Helsingissä Eläintarhan Nesteeltä tavoitettiin mieskävijä, joka ei suostunut kertomaan itsestään juuri mitään. Huoltoaseman henkilökunnan mukaan kyseinen mies käy usein alueella. Kiasman edustalta tavoitettiin Keravalainen 51-vuotias kävijä, joka oli ollut kolme kuukautta Ridasjärvellä päihdekuntoutuksessa ja nyt oleillut muutaman vuorokauden ydinkeskustan alueella. Kampin K-kaupan edustalta tavoitettiin asunnoton mies, joka oli päihdehuollon suurkuluttaja ja majaili Kaivopuistossa. Yökiitäjä tavoitti polkupyörän suojsissa majailleen naiskävijän, joka oli ollut kadoksissa kaksi kuukautta. Kävijä kertoi vain vaihtaneensa kaupunginosaa ja liikkuvansa enemmän kauniiden säiden johdosta. Lisäksi Yökiitäjä tapasi kävijän, joka oli ollut koko Yökiitäjä-toiminnan aikana yksi vakituisista kävijöistä. Hän kertoi olleensa raittiina lähes vuoden ja oleillut Pohjanmaalla töitä tehden. Nyt hän oli palannut Helsinkiin "lomaillemaan" ja kaikki asiat hänen kohdallaan olivat nyt hyvin.

3.5.3 Raportti toiminnasta kesäkuulta

Yökiitäjä liikennöi kesäkuussa 15 yönä. Tilastoinnissa on huomioitu heinäkuun kolme ensimmäistä yötä Yökiitäjän kesäloman ajankohdan takia. Kesäkuu oli varsin vilkas, mikä näkyi myös uusien kävijöiden määrässä. Yökiitäjä tavoitti viisi uutta kävijää. Yökahvila Kalkkersin edustalla oli n. 50- vuotias mies joka oli kotiutunut Indonesiasta asuttuaan siellä vuoden. Takaisin Suomeen hän tuli avioeron takia.

Lähityöhankkeen avustuksella Yökiitäjä tutustui mieheen joka oli asunut itse rakentamassaan majassa, "koijassa", jo vuosia. Hän oli riitaantunut Helsingin kaupungin asuntoasioita hoitaneen työntekijän kanssa ja päätti asuttaa itsensä muulla tavoin. Tuusulan Hyrylässä Yökiitäjä tavoitti n. 60- vuotiaan miehen joka oli ollut vuoden asunnottomana. Hänet ohjattiin aluksi hakeutumaan terveysasemalle tulehtuneen jalan takia ja sitten menemään Hyvinkään sosiaalitoimistoon. Lähistöllä liikkuva taksikuski kertoi että oli nähnyt kyseisen miehen samassa paikassa usein.

Helsingin Tokoin rannassa tavattiin uusi mieskävijä joka majaillee Alppituvassa ajoittain. Helsingin keskustassa yliopiston lähettäviltä kohdattiin n. 45- vuotias mies pulloja keräilemästä. Hän kertoi olleensa asunnoton jo vuosia mutta ei halunnut kertoa enempää. Yökiitäjä sai kuulla eräästä pitkäaikaisesta asunnottomasta joka oli yökiitäjän vakiokävijöitä. Hän oli saanut Hietaniemenkadun asuntolasta väliaikaisen asumissolupaikan.

Kesäkuussa Yökiitäjä kävi muutamana yönä Tuusulan Hyrylän alueella, kartoittaen Hyrylän keskusaukion ympäristöä sekä Sulan teollisuusalueiden ympäristöjä. Pääpaino etsivässä työssä oli kuitenkin ydinkeskustan kauppakeskukset, asema-aukio, torit, yleiset käymälät sekä puistoalueet Linnanmäen ympäristö mukaan lukien.

Yökiitäjän yössä oli 21- 22.6 mukana kaksi työntekijää Helsingin kaupungin sosiaaliviraston lähityöhankkeesta. Lähityöntekijät liikkuvat vain aamu- ja ilta-aikaan joten yhteistyö heidän kanssaan oli tärkeää. Lisäksi Yökiitäjässä vieraili Sininauhasäätiön Viimeinen mohikaani- projektin työntekijä Tuula Olenius. Projektin päätavoitteena on kartoittaa korvikealkoholin käyttäjien määrää pääkaupunkiseudulla. Yhteistyön kehittäminen nousi yhdeksi pääteemaksi projektityöntekijän kanssa. Yökiitäjä jäi kesälomalle 5.7.

3.5.4 Ulkona tavatut henkilöt ajalta huhti- kesäkuu 2010

3kk	Miehet	Naiset	Uusia	VVA	Yhteensä
Huhtikuu	44	2	4	44	50
Toukokuu	57	3	7	54	67
Kesäkuu	59	2		54	61
Yhteensä	160	7	11	152	178

3.5.5 Tilasto koko toiminnan ajalta heinäkuu 2006 - kesäkuu 2010

Käyntejä / tapaamiskertoja	2 327
Uusia kävijöitä	447
Miehet	1 090
Naiset	89
VVA	781
Liikennöidyt yöt	571

Poliisi	6
Ambulanssi	6
Päivystävä lääkäri	1
Sahaajankadun ensisuoja	8
Hietaniemenkadun palvelukeskus	7

4 PROJEKTIT

4.1 Sällikoti

4.1.1 Raportti toiminnasta ajalta huhtikuu-kesäkuu 2010

Huhtikuussa oli muuten rauhallista, mutta oman yöpävystyksen loppumisen takia ulkopuolisia luvattomia vieraita oli vielä tavallista enemmän. Kortteliyötyöntekijä joutui poistamaan ulkopuolisia

talosta yöaikaan kuusi kertaa. Touko- ja kesäkuussa tilanne normalisoitui, ulkopuolisia jouduttiin poistamaan yöaikaan vain kaksi kertaa kuussa. Muuten järjestyshäiriöt palautuivat maaliskuun jälkeen tavalliselle tasolle.

Huhtikuun 13. päivänä Sällikodissa tehtiin palotarkastus, merkittävää huomautettavaa ei löytynyt ja talon paloturvallisuus oli hyvällä tasolla. Viranomaisten suorittaman palotarkastuksen lisäksi Sällikodissa tehtiin omavalvontapalotarkastus kolmen kuukauden välein. Vva ry: n henkilökuntaa ja toimijoita oli tutustumassa Sällikotiin 14.4. Valta-osa Sällikodin henkilökunnasta osallistui yhdistyksen matkalle Riikaan.

Vartiosaaren käyttö alkoi kovan talven jälkeen vasta 23.4. Saaressa oli aluksi pienempi porukka, jotta kesken jäänyt keittiöremontti saatiin valmiiksi. Jaksolla Vartiosaaressa vietti aikaa neljä Sällikodin asukasta. Yksi Sällikodin asukas oli kuntouttavassa työtoiminnassa Helsingin kaupungilla kuukauden.

Toukokuussa 5.5 pidettiin henkilökunnan yhteispalaveri Helsingin Diakonissalaitoksen naisten asumisyksikön henkilökunnan kanssa. Todettiin että yhteistyö sujui hyvin ja ilman ongelmia.

Kaksi asukasta osallistui Kansalaistoiminta-areenan hyvinvointipäivään. Asukkaat istuttivat pihalle kasveja, ja pihalle hankittiin tikkataulu ja teline. 26.5 pidettiin grillijuhla, HdI hankki taloon grillin ja Vva ry kaasupullon. Jääkiekon MM-kisoja seurattiin ahkerasti kisastudiossa ja Sällikodin kisaveikkaukseen osallistuivat lähes kaikki. Kesäkuussa pidettiin talon yhteiset pihatalkoot ja grillijuhla.

Diakonissalaitoksella vierailut espanjalaisen avustusjärjestön edustaja vieraili Sällikodissa kesäkuussa.